

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20CoCsp/42/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8720201064
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8720201064.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a členov senátu JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Viery Kandrikovej v spore žalobkyne: Z. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXXX/X, XXX XX A., právne zastúpenej: JUDr. Igor Šafranko, advokát so sídlom ul. Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, IČO: 31 954 448, proti žalovanej: POHOTOVOSTĚ, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpenej: JUDr. Katarínou Hegedüšová, advokátka so sídlom Majerníkova 3/A, 841 05 Bratislava, IČO: 42 185 190, o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Poprad sp. zn. 17Csp/26/2020-45 zo dňa 01.07.2020 takto

rozhodol:

- I. Potvrďuje sa rozsudok.
- II. Stranám sporu sa nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni sumu 600 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Zároveň priznal žalobkyni voči žalovanej náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne uznesením po právoplatnosti rozsudku.

1.1. V odôvodnení svojho rozhodnutia okrem iného uviedol, že žalobkyňa sa v konaní vedenom pred Okresným súdom Poprad sp. zn. 8Csp89/2018, v ktorom súd rozhodol rozsudkom zo dňa 25.10.2018, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 06.12.2018, úspešne domohla rozhodnutia o porušení práv žalobkyne ako spotrebiteľa ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými právnymi predpismi, preto má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi. Ďalej uviedol, že v konaní žalobkyňa poukázala na skutočnosť, že titulom zrážok zo mzdy jej bola zrazená suma 880,65 Eura. Realizáciou zrážok zo mzdy boli spôsobené žalobkyni stresy, ktoré vyplývali z nepriaznivej finančnej situácie. Až prostredníctvom rozhodnutia vo veci sp. zn. 8Csp89/2018 žalovaná prestala prostredníctvom zamestnávateľa žalobkyne realizovať zrážky zo mzdy žalobkyne.

Bol toho názoru, že u žalobkyne došlo ku konkrétnej ujme, keď jej boli realizované zrážky, pričom neskôr súd konštatoval, že žalovaná je povinná zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy titulom uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Realizácia zrážok zo mzdy reálne vyvolala u žalobkyne stresové situácie a psychické napätie. Sumu 600 Eur ako priznanie finančného zadosťučinenia považoval za primeranú sumu aj vzhľadom na rozhodovaciu prax iných súdov.

Dospel k záveru, že primerané finančné zadosťučinenie vo výške 600 Eur v tejto veci spĺňa kritéria primeranosti.

O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

2. Proti tomuto rozhodnutiu podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaná. Namietala, že takto priznané finančné zadosťučinenie nie je možné považovať za žiadnych okolností za primerané a spravodlivé, pretože ide len o duplicitné uplatnenie a priznanie sumy bezdôvodného obohatenia. Určenie konkrétnej výšky je síce vo výlučnej kompetencii všeobecných súdov, ktoré sú povinné individuálne posúdiť každý jednotlivý prípad s ohľadom na kritériá stanovené v zákone, avšak tieto sú povinné priznať výšku finančného zadosťučinenia aj riadne odôvodniť s poukazom na nemateriálnu ujmu, ktorá spotrebiteľovi vznikla. Vo vnútroštátnom prostredí môže byť teda vytvorený a aplikovaný vlastný model sankcionovania tak, aby bola možná náprava súladná s právnym poriadkom a v neposlednom rade aj so Smernicou a právnou úpravou Európskej únie.

Navrhla, aby súd druhej inštancie napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň žalovaná žiadala úhradu trov konania, ktoré jej vznikli, vrátane trov odvolacieho konania.

3. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) preskúmal vec spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa zásad uvedených v § 379 a nasl. zákona č. 160/2015 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odolanie žalobcu nie je dôvodné.

4. V prípade porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 v znení neskorších predpisov a osobitnými predpismi, medzi ktoré sa zaraďuje i Občiansky zákonník, vzniká spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadosťučinenie. Toto právo vyplýva z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, podľa ktorého proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

5. Vychádzajúc z tohto ustanovenia predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je úspešne uplatnenie porušenia práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zo strany spotrebiteľa na súde. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje ak k takémuto porušeniu práva alebo povinností dôjde.

6. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že v súčasnosti účinné znenie ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinností ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi bolo spôsobilé privediť ujmu spotrebiteľovi. Od 10.06.2013 právo na primerané finančné zadosťučinenie vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinností ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi.

7. Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinností, ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie, tento je naplnený vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinností žalobou proti dodávateľovi.

8. K uplatneniu práva na primerané finančné zadosťučinenie nemôže dôjsť kedykoľvek. Toto právo vzniká v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov po tom, čo zo strany spotrebiteľa dôjde k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinností na súde. Či došlo k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinností na súde vyplynie až z právoplatného rozhodnutiu súdu vydaného vo veci samej.

9. Vo veci pod sp. zn. 8Csp/89/2018-58 Okresného súdu Poprad bola právoplatne uložená povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov zo dňa 10.11.2015 k Zmluve o spotrebiteľskom úvere zo dňa 10.11.2015 uzavretej medzi stranami sporu na výkon zrážok zo mzdy

žalobkyne, nakoľko dohoda o zrážkach zo mzdy je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Zároveň bola žalovanej uložená povinnosť nahradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 100 %.

Rozsudok Okresného súdu Poprad sp. zn. 8Csp/89/2018-58 zo dňa 25.10.2018 nadobudol právoplatnosť dňa 06.12.2018.

Právoplatným ukončením konania vo veci 8Csp/89/2018 Okresného súdu Poprad bol naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenie práva alebo povinnosti umožňujúci žalobkyni požadovať od žalovanej právo na primerané finančné zadosťučinenie.

10. Odvolací súd poznamenáva, že z uvedeného rozhodnutia Okresného súdu Poprad vyplýva, že v tomto konaní išlo o závažné porušenie práv a povinností zameraných na ochranu spotrebiteľa, keď žalovaná nepreukázala, aby žalobkyni poskytla jasné a zrozumiteľné informácie o tom, čo znamená uzatvorenie dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov.

11. Odvolací súd, vzhľadom na spotrebiteľkou úspešné uplatnenie porušenia práva voči dodávateľovi uvádza, že súd prvej inštancie správne postupoval, keď žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadosťučinenie. Je potrebné si na tomto mieste uvedomiť, že bola to práve žalovaná, ktorá koncipovala obsah formulárovej zmluvy o úvere za použitia neprijateľných zmluvných podmienok (napr. úroková sadzba vo výške 68,80 %), teda bola preukázaná existencia potencionálnej hrozby, že sa mohlo vymôcť nečestné plnenie (68,80 % - úroková sadzba).

Nielen vnútroštátna právna úprava (napr. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka), ale aj právo Európskej únie kladie dôraz na ochranu spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami. Smernica Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách ukladá členským štátom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol viazaný nekalými podmienkami a zväžiť, či spotrebiteľská zmluva obsahujúca nekalé podmienky obstojí ako celok. Súdny dvor Európskej únie dokonca považuje ochranu spotrebiteľa podľa čl. 6 Smernice za tak významnú, že sa má klásť principiálne na roveň vnútroštátnym pravidlám verejného poriadku, a to v záujme vyššej kvality života.

12. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritériá, a to intenzita, časové trvanie závažného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a pod. Žalovaná si vo vzťahu k žalobkyni uplatňovala finančné plnenie na ktoré nemala nárok, vyvolala u nej stav právnej neistoty, ktorý musela riešiť podanou žalobou.

13. Súd preto považoval za primeranú výšku finančného zadosťučinenia sumu 600 Eur s ohľadom na intenzitu zásahu žalovanej do práva žalobkyne ako spotrebiteľa, keďže jej neoprávnene zrazila zo mzdy sumu 880,65 Eura, vystavila ju stresovým situáciám a hrozbou sociálno-ekonomickej tiesne.

14. Vzhľadom na upravenú povinnosť zdržať sa používania dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov, ktorá bola určená za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti alebo nepriznanie plnenia dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky v § 53a Občianskeho zákonníka, odvolací súd považoval všetky námietky odvolateľky uvedené v odvolaní za neopodstatnené. Žalovaná namiesto porušovania zákazu ďalšieho používania neprijateľnej zmluvnej podmienky ju naďalej používa tak, že z nej uplatňuje na súde práva.

15. Odvolací súd má za to, že aj bez stanovenia kritérií výšky primeraného finančného zadosťučinenia, treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi a jednak podľa názoru súdu ho treba chápať aj ako odmenu za to, že sa spotrebiteľ pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite.

16. V dôsledku konania žalovanej bola žalobkyňa nielenže vystavený bezprostredne hroziacej majetkovej ujme, nad rámec uvedeného bola nútená chrániť svoje práva súdnou cestou. Nie je snád ani potrebné pripomínať, že súdne konania sú stresujúcim zážitkom, vyplývajúcim z obáv z výsledku sporu či možnosti vzniku ďalšej majetkovej ujmy, v podobe náhrady trov konania protistrane, v prípade neúspechu v konaní.

17. Súd preto považoval, ako je uvedené vyššie, vzhľadom na dominus litis žalobkyne, za primeranú výšku finančného zadosťučinenia sumu 600 Eur, a to s ohľadom na intenzitu zásahu žalovanej do práva žalobkyne ako spotrebiteľa.

18. Vecne správneho výroku o priznaní finančného zadosťučinenia zodpovedá vecne správny výrok o nároku na náhradu trov konania. Žalobkyňa bola v konaní plne úspešná, preto jej v zmysle ust. § 255 ods. 1 CSP patrí nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

19. Za daného stavu odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1, 2 CSP).

20. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Odvolanie žalovanej nebolo dôvodné, v dôsledku čoho nárok na náhradu trov odvolacieho konania patrí úspešnej žalobkyni. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobkyni z obsahu spisu žiadne trovy nevplyvajú, ich náhrada jej nebola priznaná.

21. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).